ÄÄNEKOSKI
Tulevaisuus asuu täällä

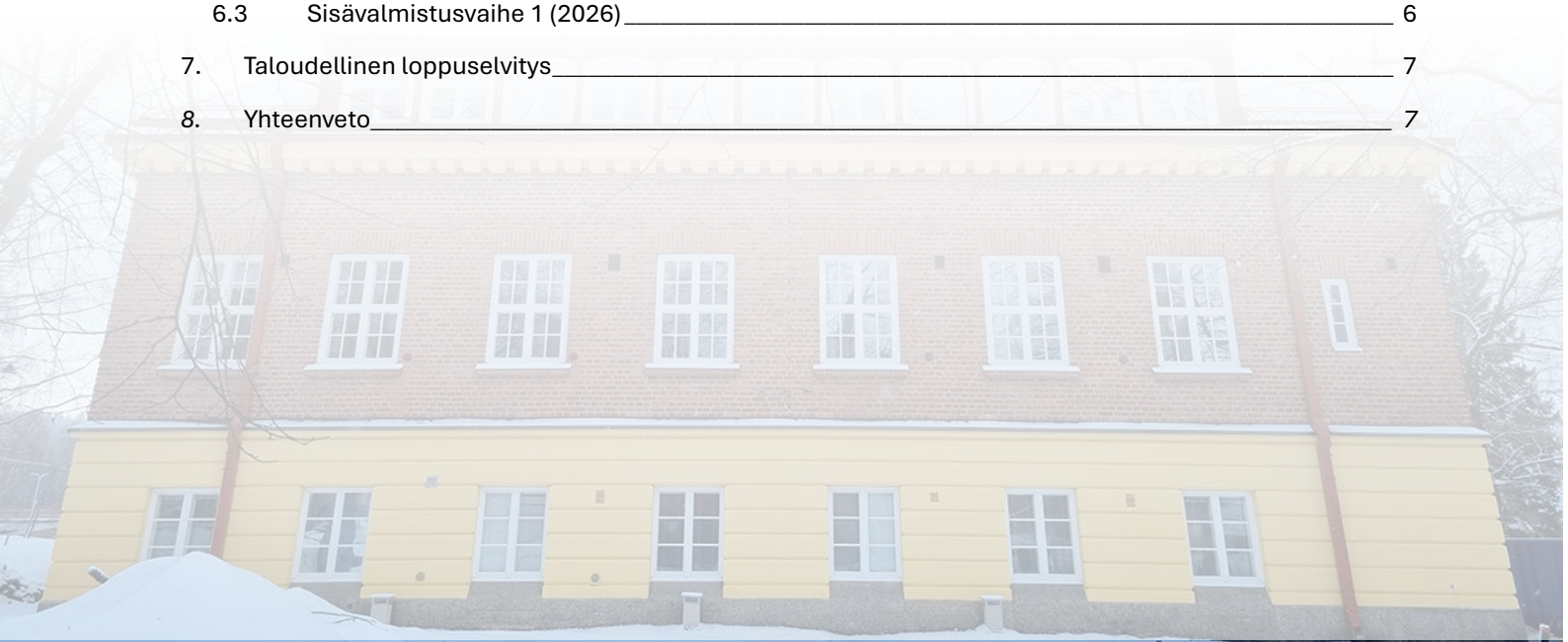
Tommi Rautjärvi
0400 543 587
tommi.rautjarvi@aanekoski.fi

Äänekosken kaupunki
Hallintokatu 4
44100 Äänekoski

ÄÄNEKOSKEN KAUPUNGINMUSEO – TALOUDELLINEN LOPPUSELVITYS

Sisällys

1. Johdanto 2
2. Hankkeen tausta ja tarkoitus 2
3. Rakennuksen tiedot ja historia 2
4. Hankkeen eteneminen 3
   4.1 Museotyöryhmä 3
   4.2 Päätöksenteko ja hankkeen eteneminen 4
5. Korjaustarpeet ja tavoitteet 4
   5.1 Tehdyt selvitykset 4
   5.2 Hankkeen suunnittelusta rakentamisen aikana ovat vastanneet: 5
6. Rakennushankkeen toteutus 5
   6.1 Rakennushankkeessa suoritetut työt vuosina 2019 – 2024 5
   6.2 Sisävalmistusvaihe 1 (2024 – 2025) 5
   6.3 Sisävalmistusvaihe 1 (2026) 6
7. Taloudellinen loppuselvitys 7
8. Yhteenveto 7

1. Johdanto

Äänekosken kaupungin hankkeessa entisestä Metsä Boardin pääkonttorirakennuksesta on tehty museokäyttöön soveltuva kulttuurihistoriallisesti arvokas kunnostus, johon on sisältynyt laaja suunnittelu- ja korjaustyöryhmätyöskentely, useita kuntotarkastuksia, rakennushistoriallisia selvityksiä ja sisäilmaongelmien ratkaisu, sekä vaiheittainen korjaus- ja sisävalmistusprosessi vuosina 2018–2026, jonka budjetti on ollut noin 3 miljoonaa euroa ja joka on otettu kaupungin strategiseen päätöksentekoon ja raportointiin mukaan.

Taloudellinen loppuselvitys sisältää tiivistelmän museo- ja kiinteistöinvestointien toteutuksesta vuosina 2018–2027, mukaan lukien LVIAS-työt, kuten vesikalusteiden asennus, jäähdytyslaitteet, sähkö- ja paloilmoitinjärjestelmät sekä ilmanvaihtohormien nuohous ja valvontajärjestelmät. Investointimäärärahojen jakautuminen on esitetty vuosittain, ja taulukosta käy ilmi budjetoidut ja toteutuneet menot sekä erotukset kustannuksissa. Toteutuneet kustannukset hankkeelle on 2 832 787 euroa (*), mikä osoittaa taloudellisen suunnittelun ja toteutuksen seurannan tärkeyden.

2. Hankkeen tausta ja tarkoitus

Vuonna 2017 Äänekosken kaupunki osti Metsä Boardin vanhan pääkonttorirakennuksen ja paloaseman vaihtokirjan kautta (KH 20.11.2017 §347). Pääkonttorirakennus hankittiin sen kulttuurihistoriallisen arvon takia museo käyttöön soveltuvaksi rakennukseksi. Tarkoituksena on, että sen historiallinen arvo säilyisi osana kaupungin kulttuuriperintöä. Hankkeen tavoitteena on turvata alueen arvokkaat rakennukset ja edistää museotoiminnan kehittämistä Äänekoskella.

3. Rakennuksen tiedot ja historia

Museorakennus Kuhnamontie 2:ssa, Äänekoskella, valmistui vuosina 1922–1923 ja sitä on laajennettu ullakkokerroksen osalta. Kolmekerroksisen rakennuksen kerrosala on 1 452 m² ja tilavuus 5 080 m³. Lisäksi rakennuksessa on kellari ja ullakko. Rakennus sijaitsee alueella, jossa ympäristön historiallisen ilmeen säilyttäminen on tärkeää, ja arkkitehtuurin symmetria ja yhtenäinen muotokieli vaativat julkisivumuutoksissa erityistä harkintaa.

(*) Korjattu 26.8.2026 hallintolain 51 §:n mukaisena kirjoitusvirheen korjauksena. Alkuperäisen liitteen sivulla 2 ollut teksti ”kokonaisnettokustannus 2 967 000 €” on korjattu muotoon ”toteutuneet kustannukset 2 832 787 €”. Sivun 7 taulukossa tieto oli alun perin oikein. Korjaus ei vaikuta lautakunnan päätöksen sisältöön.

4. Hankkeen eteneminen

4.1 Museotyöryhmä

Museotyöryhmä perustettiin vuoden 2018 alussa hankkeen edistämiseksi. Työryhmän tehtävänä oli valmistella hanke siten, että se voitiin sisällyttää valtion rahoitussuunnitelmaan ja hakea rahoitusta opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Ryhmään kuului kaupungin virkamiehiä sekä eri toimialojen asiantuntijoita. Lisäksi työryhmä vastasi muun muassa kuntotarkastuksen toteuttamisesta, hankesuunnittelun käynnistämisestä sekä sisäilmaongelmien ratkaisemisesta remontin yhteydessä.

Kaupunkikehitysryhmän kokouksessa 21.2.2018 päätettiin, että vapaa-aikajohtaja Paula Kemppainen muodostaa museotyöryhmän hankkeen edistämiseksi. Työryhmä kokoontui ensimmäisen kerran 3.4.2018 ja siihen osallistuivat Matti Tuononen, Olli Kinnunen, Paula Kemppainen, Tommi Rautjärvi, Hannu Saarela, Pekka Soininen, Marjo Ahola sekä Jukka-Pekka Pohjolainen. Kokouksessa sovittiin valtion avustuksen hakemisesta, kuntotarkastuksen suorittamisesta, työryhmän kokoonpanon esittämisestä vapaa-aikalautakunnalle hyväksyttäväksi sekä teknisen toimialan hankesuunnittelun käynnistämisestä.

Vapaa-aikalautakunta päätti 25.4.2018 (§15) museotyöryhmän kokoonpanosta seuraavasti: vapaa-aikajohtaja Paula Kemppainen, kulttuurituottaja Jukka-Pekka Pohjolainen, museonjohtaja Pekka Soininen ja museoamanuenssi Marjo Ahola. Lisäksi lautakunta nimesi työryhmään Hannu Penttisen ja Tiia Turusen sekä kutsui teknisestä toimialasta mukaan teknisen johtajan Tommi Rautjärven ja kiinteistöpäällikkö Hannu Saarelan.

Museotyöryhmän keskeinen tehtävä oli valmistella hanketta siten, että se esitettäisiin valtion rahoitussuunnitelmaan 31.5.2018 mennessä, ja varsinainen avustushakemus toimitettaisiin opetus- ja kulttuuriministeriölle 31.12.2018 mennessä. Lautakunta edellytti, että remontin yhteydessä kohteen mahdolliset sisäilmaongelmat tulee ratkaista.

Vuonna 2018 museotyöryhmä kokoontui kolme kertaa (3.4., 21.5. ja 18.9.), ja kokouksissa keskityttiin hankesuunnitelmien edistämiseen valtionrahoituksen hakemisen näkökulmasta.

Vuonna 2019 museotyöryhmä kokoontui yhdeksän kertaa (18.3., 17.4., 21.5., 18.6., 16.8., 19.9., 23.10., 19.11. ja 12.12.). Kokouksissa painopisteenä oli museon rakennusurakan suunnittelun ja toteutuksen seuranta teknisen toimialan johdolla. 17.4.2019 alkaen kokouksiin osallistuivat myös Arkkitehtipalveluiden,

PH-rakennuttajien ja Swecon edustajat. 21.5.2019 kokouksessa todettiin, että remontin alkuvaiheessa on tärkeää keskittyä vesikaton ja kellarin rakenteiden korjaamiseen.

4.2 Päätöksenteko ja hankkeen eteneminen

Kaupunkikehitysryhmä ja vapaa-aikalautakunta ovat olleet keskeisiä toimijoita hankkeen päätöksenteossa. Museotyöryhmän kokoonpanon vahvistaminen, valtionavustuksen hakeminen sekä hankesuunnittelun käynnistäminen ovat muodostaneet merkittävät virstanpylväät hankkeen etenemisessä. Hankkeen aikana on kiinnitetty erityistä huomiota rakennuksen kaupunkikuvalliseen arvoon sekä muutostöiden ja korjausten suunnitelmalliseen toteutukseen.

Museohankkeen etenemistä on käsitelty ja seurattu museotyöryhmän lisäksi kaupunkikehitysryhmässä säännöllisesti: vuonna 2018 seitsemän kertaa (17.1., 21.2., 21.3., 17.4., 16.5., 22.8., 12.12.), vuonna 2019 kuusi kertaa (16.1., 8.5., 19.6., 21.8., 18.9., 23.10.) ja vuonna 2020 viisi kertaa (19.2., 26.3., 15.5., 21.8., 15.9.).

Vuosina 2021–2024 hankkeen etenemisestä on raportoitu systemaattisesti kaupunginhallitukselle sekä strategiatyöryhmälle kaikkien talousarviokäsittelyjen yhteydessä, seminaareissa, iltakouluissa ja talousarvioiden päätöksissä. Lisäksi hanke on ollut esillä johtoryhmän kokouksissa vuosina 2021–2023 ja vuoden 2024 uuden toimintamallin mukaisesti samoissa kokouksissa.

Vuonna 2025 hankkeen etenemisestä on laadittu selvitys kaikkiin johtoryhmiin, joissa investointeja käsitellään, sekä strategiatyöryhmille kesäkuuhun 2025 asti. Kaupunkirakennelautakunta on pyytänyt ajantasaisen raportin tähän mennessä toteutetuista toimenpiteistä, joka sisältyy tähän selvitykseen.

5. Korjaustarpeet ja tavoitteet

Hankkeen painopisteenä on ollut rakennusosien kunnostaminen sekä ulko- että sisäpuolisesti. Muutostöiden suunnittelussa on korostettu tilahierarkian ja arkkitehtonisen ilmeen säilyttämistä. Kaikki muutostarpeet ja toteutustavat on arvioitu huolellisesti rakennuksen historiallisen arvon turvaamiseksi sekä käyttötarkoituksen mahdollistamiseksi. Sisäilmaongelmien osalta ratkaisuihin on kiinnitetty erityistä asiantuntijahuomiota.

5.1 Tehdyt selvitykset

- kuntoarvio 12.10.2018 (Insinööritoimisto Ohvo Oy)
- sadevesi-ja viemärikuvaukset, piippujen kuntoselvitys 13.8.2019 (Delete)
- tutkimussuunnitelma 9.5.2019 (SwecoOy)

- asbesti-ja haitta-ainekartoitus 18.6.2019 (Sirate)
- Keski-Suomen museon lausunto 20.11.2019
- rakennuslupa myönnetty ehdollisena 4.12.2019
- rakennushistoriallinen selvitys 4.8.2020 ArkByroo

5.2 Hankkeen suunnittelusta rakentamisen aikana ovat vastanneet:

- Arkkitehtisuunnittelu
  - Arkkitehtipalvelu Oy
- Rakennesuunnittelu
  - Sweco Finland Oy
- LVI-suunnittelu
  - Sweco Talotekniikka Oy
- Sähkösuunnittelu
  - Sweco Finland Oy
- Näyttelysuunnittelu
  - Takt Oy

6. Rakennushankkeen toteutus

6.1 Rakennushankkeessa suoritetut työt vuosina 2019 – 2024

- kellarikerroksen lattiapinnoitteiden poisto ja tilojen alipaineistaminen, alkaen kesäkuu 2019
- rakenneavauksia suunnittelua varten
- asbestipurkutyöt
- LVIAS-purkutyöt, kohde toteutetaan painovoimaisella ilmanvaihdolla
- tehtaan käytöstä poistuneiden tietoliikenneyhteyksien purkaminen
- uudet sähkö-, vesi -ja kaukolämpöliittymät
- yläpohjan sekä palopermannon uusiminen ullakolla
- vesikattotyöt sääsuojineen
- julkisivukorjauksia
- hissirakenteita
- välipojankorjaukset
- lvis-töitä (vesijohtorungot, kaapelivetoja jne.)
- sisäpuolen töitä

6.2 Sisävalmistusvaihe 1 (2024 – 2025)

RU:

- seinä- ja kattopintojen valmiiksi saattaminen

- tekniikkareittien rakentamista
- osittaisia lattiapintojen rakentamisia laatta-alueilla
- väliovien kunnostus ja entisöinti
- laatoitustyöt seiniin, märkätilojen vesieristykset
- kattolistojen ja friisien rakentaminen
- porrashuoneiden seinien ja kattojen maalaus ja paikkaus sekä kaiteen kunnostus
- poistumistieaukon ja oven rakentaminen 2.krs --> ulos.
- hissiaukon paikkaustyöt

LVIAS:

- lämmityspattereiden uusiminen ja patteriputkien uusiminen
- vesijohtojen asennus
- sähkön keskusasennus, nousujohdot ja runkokaapelit. Osittaiset siirtojohtojen asennukset
- käytöstä poistuvien sähkökeskuksien purku
- paloilmoitinjärjestelmän kaapelointi

6.3 Sisävalmistusvaihe 1 (2026)

RU:

- lattiapintojen valmiiksi saattaminen, jalkalistat ja ovilistat. Edellisessä vaiheessa tehty raakapinnoille.
- seinä- ja kattopinnoissa tekniikan vaatimat pintojen paikkaukset, maalaukset ja listoitukset
- ikkunapuitteiden maalaukset ja kunnostus
- tekniikkakoteloiden rakentaminen
- kiintokalusteiden asennus, ei näyttelykalustusta
- poistumistiereitin rakentaminen 2.krs --> ulos. Kierreporras
- porrashuoneisiin vievien ovien muutokset paloa rajoittaviksi oviksi
- ulko-oven korjaus ja entistäminen

LVIAS:

- vesikalusteiden asennus
- jäähdytyslaitteet osaan tiloista
- sähkön jakelureitit, päätelaitteet, keskuksiin kytkemiset ja sähköjärjestelmän käyttöönotto. Kiinteiden valaisimien asennus.
- käytöstä poistuvien sähköjärjestelmien purku
- paloilmoitinjärjestelmän uusiminen
- automaattisien palo-ovijärjestelmien asennus porrashuoneen oviin.

- ilmanvaihtohormien nuohous ja kuvaus
- valvontajärjestelmien rakentaminen

7. Taloudellinen loppuselvitys

Vuosi	Talousarviossa	Menot	Erotus
2018	30 000	**5 903**	24 097
2019	400 000	**392 741**	7 259
2020	510 000	**485 881**	24 119
2021	200 000	213 729	-13 729
2022	202 000	**201 316**	684
2023	250 000	271 093	-21 093
2024	500 000	**302 221**	197 779
2025	300 000	522 000	-222 000
2026	*445 000*	***437 903***	*7 097*
summa	2 837 000	2 832 787	4 213

tulot	-370 000
hissiavustus	-4 000
hankkeen netto	**2 459 000**

8. Yhteenveto

Äänekosken kaupunginmuseohanke on ollut kaupungin kulttuurihistoriallisen rakennusperinnön säilyttämiseen ja museopalvelujen kehittämiseen tähtäävä pitkäjänteinen investointihanke. Hankkeen tavoitteena on ollut turvata rakennuksen säilyminen, saattaa tilat museotoiminnan edellyttämälle tasolle sekä mahdollistaa rakennuksen käyttö nykyaikaisena museona ja kulttuuritoiminnan tilana. Hankkeen toteutuksen aikana rakennuksessa on tehty laajoja rakenteellisia korjauksia, taloteknisiä uudistuksia sekä käyttöä, esteettömyyttä ja turvallisuutta parantavia toimenpiteitä. Suunnittelu ja toteutus on tehty rakennuksen kulttuurihistorialliset arvot huomioon ottaen sekä yhteistyössä suunnittelijoiden, asiantuntijoiden ja toimivaltaisten viranomaisten kanssa.

Hankkeen etenemistä, kustannuksia ja määrärahojen käyttöä on seurattu säännöllisesti kaupungin toimielimissä koko toteutuksen ajan. Talouden hallintaa on toteutettu vuosittaisen investointimäärärahojen seurannan sekä vaiheittaisen

toteutuksen avulla. Hankkeen arvioitu kokonaisnettokustannukseksi muodostui 2,459 miljoonaa euroa. hanke toteutui niin ajallisesti, kuin rahoituksellisesti hankkeelle määrätyin tavoittein.

Peruskorjauksen valmistuttua rakennus täyttää museotoiminnan tekniset, toiminnalliset ja turvallisuuteen liittyvät vaatimukset. Hankkeen myötä on samalla vahvistettu Äänekosken kulttuuriympäristön ja rakennusperinnön säilymistä sekä luotu edellytykset museopalvelujen pitkäjänteiselle kehittämiselle. Taloudellinen loppuselvitys kokoaa yhteen hankkeen toteutuksen, kustannuskehityksen ja keskeiset vaikutukset. Selvitys toimii hankkeen loppuraporttina kaupunkirakennelautakunnalle ja muodostaa perustan hankkeen taloudelliselle ja toiminnalliselle päätöskäsittelylle.

Äänekoskella 7.7.2026

Tommi Rautjärvi